

Protocol Dyslexie

Walburg College versie 2020-2021

Inhoudsopgave

<i>Inleiding:</i>	3
<i>Wat is dyslexie?</i>	3
<i>Dyslexieverklaring</i>	3
<i>Intakegesprek en vaste contactmomenten</i>	3
<i>Screening dyslexie</i>	4
<i>Faciliteiten</i>	4
<i>(Gedeeltelijke) Vrijstellingen voor moderne vreemde talen</i>	5
<i>Ontheffing MVT 2</i>	6
<i>Begeleiding</i>	6
<i>Handige websites</i>	6
<i>Adressen voor externe remediale hulp</i>	7

Inleiding:

Dit dyslexieprotocol is opgesteld ten behoeve van de leerlingen van het Walburgcollege die in het bezit zijn van een dyslexieverklaring. Eveneens wordt ingegaan op de screening naar dyslexie zoals deze op het Walburgcollege wordt uitgevoerd.

Leerlingen met dyslexie mogen niet belemmerd worden in het volgen van de opleiding waar ze op basis van hun cognitieve capaciteiten toe in staat zijn.

Het protocol is gebaseerd op het landelijke Masterplan Dyslexie Voortgezet Onderwijs. Het geeft antwoord op vragen over de maatregelen en faciliteiten die wij bieden op school voor een leerling met dyslexie.

Wat is dyslexie?

‘Dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met het aanleren en het accuraat en / of vlot toepassen van het lezen en / of spellen op woordniveau’. Dit is de officiële definitie die gehanteerd wordt door de Stichting Dyslexie Nederland, in overeenstemming met de Gezondheidsraad. Dyslexie is door de overheid erkend als een leerprobleem.

Veel voorkomende kenmerken:

- Traag lezen
- Radend lezen (woorden vervangen, weglaten, verkeerd lezen)
- Moeite met bepaalde klanken, zoals het onderscheid tissen uu-ui-eu
- Veel spelfouten
- Moeite met automatiseren van ei-ij, i-ie, ch-g (weetwoorden)
- Problemen met de automatisering van weetjes en feiten, bijvoorbeeld het aanleren van de tafels van vermenigvuldiging, het onthouden van namen of de maanden van het jaar
- Moeite met tegelijkertijd uitvoeren van taken, bijvoorbeeld luisteren en tegelijkertijd aantekeningen maken
- Grote weerstand tegen lezen en schrijven
- Vaak vermoeid en hoofdpijn na lezen

Dyslexieverklaring

Is een leerling in bezit van een -door een bevoegd deskundige afgegeven- dyslexieverklaring dan is deze zijn/haar hele schoolcarrière op het Walburgcollege geldig.

Ouders/verzorgers leveren een kopie van de verklaring in bij de administratie zodat de verklaring kan worden toegevoegd aan het leerlingen dossier in Magister.

Intakegesprek en vaste contactmomenten

De leerling die in het bezit is van een dyslexieverklaring en begint in de brugklas zal samen met zijn/haar ouders/verzorgers worden uitgenodigd voor een intakegesprek met de dyslexiecoach.

Naar aanleiding van het gesprek maakt de dyslexiecoach een individuele dyslexiekaart waarop naast de algemene faciliteiten, indien nodig, persoonlijke faciliteiten zijn aangegeven. Van zowel docenten als de leerlingen wordt een

inspanning verwacht. Daarom hoort daar ook een verantwoordelijkhedenkaart bij. De leerling heeft deze kaart elke les bij zich om de faciliteiten aan te kunnen tonen.

In de laatste periode van het schooljaar vindt er een evaluatiegesprek plaats voor de leerlingen met dyslexie uit jaar 1 met hun ouders en de dyslexiecoach. Er wordt dan gekeken naar hoe het schooljaar verlopen is en of er genoeg rekening is gehouden met de gewenste faciliteiten en/of hulpmiddelen.

Om leerlingen goed te informeren over faciliteiten tijdens het examen, zullen dyslectische leerlingen in het examenjaar worden uitgenodigd door de dyslexiecoach voor een lotgenoten bijeenkomst om de mogelijkheden en wensen te bespreken.

De huidige leerlingen met een dyslexieverklaring in de hogere jaren zullen samen met de mentor een dyslexiekaart invullen. Deze kaart moet ook worden ondertekend door de dyslexiecoach die deze daarna overhandigt aan de leerling.

Leerlingen met dyslexie die instromen in hogere jaren of degenen die een verklaring in een later leerjaar ontvangen kunnen tevens via de mentor en de dyslexiecoach een dyslexiekaart ontvangen.

Screening dyslexie

In de brugklas worden de basisschooldossiers van de leerlingen gescreend op taalvaardigheid en spelling. De dyslexiecoach neemt een dictee af bij leerlingen die zwak zijn en zal de leerlingen die te veel fouten maken, uitnodigen voor een volgend dictee en een individueel deel met lezen van teksten en woorden.

Naar aanleiding van de afgenomen dictees en leestestjes worden de ouders geadviseerd over een eventueel vervolgtraject. Dit kan zijn:

- Onderzoek naar dyslexie door de orthopedagoog van de school
- Remediale hulp (extern)
- Zelfstandig trainen/oefenen op het gebied van spelling en/of lezen
- Geen vervolgstappen

Indien ouders, mentoren of docenten in hogere leerjaren dyslexie vermoeden, wordt de leerling aangemeld bij de dyslexiecoach. Zij zal een test afnemen om te bepalen of de leerling binnen het risicogebied van dyslexie valt.

Faciliteiten

Het Walburg College heeft ervoor gekozen het recht op tijdverlenging niet in percentages te bepalen, maar in een standaardtijd. De leerlingen krijgen 15 minuten extra bij een toets van 50 minuten en 30 minuten extra bij een toets van 100 minuten. Naast de tijdverlenging heeft de leerling met dyslexie recht op lay-out met lettertype Arial 12 en aangepaste beoordeling voor de spelling.

Het initiatief voor het aanvragen van (extra) faciliteiten ligt bij de ouders/verzorgers en de leerling. Er wordt hierbij gekeken naar wat de grenzen en mogelijkheden binnen de school zijn. De dyslexiekaart zal aangeven van welke faciliteiten de leerling gebruik wil en mag maken. Een dyslexiekaart ontvangt de leerling na het intakegesprek met de dyslexiecoach (zie het kopje intake gesprekken)

Indien de wens bestaat dat toetsen op de computer/laptop worden gemaakt, dient dit ruim van te voren aangevraagd te worden bij de dyslexiecoach, mentor en desbetreffende vakdocent. Als het onderdeel van het PTA betreft, moet de afdelingsleider eveneens goedkeuring verlenen.

De school vergoedt (audio/digitale) boeken voor voorleessoftware. De dyslexiecoach zal goedkeuring moeten verlenen vooraf aan de bestelling en tevens moet de factuur naar haar gemaïld worden met het bankrekeningnummer waarop het bedrag overgemaakt/terugbetaald moet worden door de school.

De school maakt gebruik van de web-licentie van zowel TextAid als Kurzweil. Leerlingen mogen gratis gebruik maken van deze programma's. Aanvragen van het programma gaat via de dyslexiecoach. Na toestemming van de dyslexiecoach kunnen de digitale boeken die voor dit programma nodig zijn door ouders/leerlingen besteld worden bij www.dedicon.nl

(Gedeeltelijke) Vrijstellingen voor moderne vreemde talen

Mavo: In de eerste twee jaar is Duits als tweede moderne vreemde taal verplicht (Nederlands en Engels zijn verplicht tot en met het laatste jaar). Vanaf jaar 2 periode 3 kan vrijstelling aangevraagd worden (zie voorwaarden voor aangepaste toetsing en vrijstelling).

Havo: in het eerste tot en met het derde jaar kan er **geen** vrijstelling worden verleend voor een moderne vreemde taal als Frans of Duits, wel kan er vanaf jaar drie aangepaste toetsing aangeboden worden. Aangepaste toetsing kan worden ingezet vanaf periode 2 en gedeeltelijke vrijstelling is mogelijk vanaf periode 3 . Indien er spraken is van moeilijkheden met een moderne vreemde taal moet zowel de aangepaste toetsing als gedeeltelijke vrijstelling met de dyslexiecoach worden besproken.

Vwo: in het eerste tot en met het derde jaar kan er **geen** vrijstelling worden verleend voor een moderne vreemde taal als Frans of Duits, wel kan er vanaf jaar drie aangepaste toetsing aangeboden worden. Aangepaste toetsing kan worden ingezet vanaf periode 2 en gedeeltelijke vrijstelling is mogelijk vanaf periode 3 . Indien er spraken is van moeilijkheden met een moderne vreemde taal moet zowel de aangepaste toetsing als gedeeltelijke vrijstelling met de dyslexiecoach worden besproken.

Voorwaarden voor de aangepaste toetsing en vrijstelling:

- Onevenredige belasting voor de betreffende taal met zwakke resultaten,
- Discrepantie met cijfers van overige vakken
- Aantal gesprekken met de dyslexiecoach over alternatieven zoals compenserende middelen of andere aanpak/inzet
- Dyslexiecoach bepaalt (in samenspraak met orthopedagoog) voor welke faciliteit de leerling in aanmerking komt.
- Leerling kan de taal niet kiezen in het profiel.

Ontheffing MVT 2

Op vwo-niveau is verplicht -naast Engels en Nederlands- Centraal Examen af te leggen in een tweede moderne vreemde taal (MVT). Een leerling met een erkende dyslexieverklaring kan volgens de landelijke regelgeving aanspraak maken op een ontheffing voor MVT2 in vwo-bovenbouw. De belangrijkste voorwaarde om hiervoor in aanmerking te komen is de verwachting dat de leerling het vwo-diploma niet zal behalen (alleen) op basis van de resultaten op de MVT. Advies van de talendocent klas 3 vwo en de dyslexiecoach, evenals de inzet van de leerling wegen mee in de beslissing de ontheffing toe te staan.

Het vak waarvoor ontheffing aangevraagd is dient vervangen te worden door een ander 440-uurs vak. In samenspraak met de decaan moet besproken worden of de ontheffing praktisch mogelijk is binnen het gewenste profiel van de leerling en de gewenste keuzevakken.

Aanvraag van de ontheffing gaat via de dyslexiecoach, bij voorkeur medio leerjaar 3.

Begeleiding

De mentor is het aanspreekpunt. Hij/zij heeft overzicht over de behaalde cijfers en het functioneren van de leerling. De mentor staat ook in directe verbinding met de vakdocenten en kan advies vragen aan de dyslexiecoach.

Er wordt geen remedial teaching aangeboden door het Walburgcollege.

Er is wel een wekelijks spreekuur van de dyslexiecoach. Zij kan de leerlingen, hun ouders en docenten te woord staan. Er kunnen korte adviesgesprekken plaatsvinden en afspraken gemaakt worden.

Voor individuele remedial teaching wordt verwezen naar externe bureaus en/of huiswerkbegeleiding (Lyceo)

Gegevens dyslexiecoach:

Mw. Anja Davies

Email: anja.davies@ozhw.nl

Aanwezig: maandag tot en met woensdag

Spreekuur: maandag van 14.20 tot 15.40 uur

Handige websites

http://masterplandyslexie.nl	informatie
www.steunpuntdyslexie.nl	informatie
www.balansdigitaal.nl	informatie
www.lexima.nl	uitgeverij van hulpmiddelen zoals Kurzweil en sprint
www.L2S.nl	voorleessoftware L2s
www.dedicon.nl	school en studieboeken
www.aangepast-lezen.nl	lees en literatuurboeken online
www.karaokelezen.nl	testversie van Dedicon met boeken voor jongeren
www.wrts.nl www.teach2000.nl www.woordjesleren.nl	overhoren in alle talen
www.beterspellen.nl www.beterontleden.nl	oefenen en onthouden

Adressen voor externe remediale hulp

Voor Anker
Praktijk voor Leerondersteuning
Bouquet 23
3332 RA Zwijndrecht
E: info@vooranker.com
T: 06-81550143
www.vooranker.com

Educto
Willem Alexanderhof 1
3331 AS Zwijndrecht
E: info@educto.nl
T: 078 6142030
<https://educto.nl>

Marion Oosting
Praktijk leerzaam in Zwijndrecht
E: praktijkleerzaam@kpnmail.nl
T: 06-42558558

Leerpraktijk Bleijenburg
Vriesestraat 115
3311 NP Dordrecht
E: info@leerbleij.nl
T: 078 6351700
www.leerpraktijkbleijenburg.nl

Trivers – dyslexie Instituut
Drechtsteden
Badweg 7
3312 AB Dordrecht
078-6313533
info@trivers.nl

Kinderpraktijk Heijligers/Treep
Drakensteijnlaan 28
3319 RG Dordrecht
E: info@kinderpraktijkdordrecht.nl
T: 078 6161724
www.kinderpraktijkdordrecht.nl

N.B.: Deze lijst is niet compleet, evenmin bindend.